

Läheisen kuolema yli kaksikymmenkertaistaa sepelvaltimotukosriskin

Kuolinilmoituksia lukiessa huomio kiinnittyy siihen, että iäkkäät avio- puoliset menehtyvät monesti varsin lyhyin väliajoin. Ilmeisesti lesken elämänhalu hiipuu. Sairaalassa asiasta keskustellessa esiin nousee usein vanhuksen uskonnollinen vakaumus, jonka mukaisesti hän haluaa jo lähteä rakkaan ja kaivatun puolisonsa luokse. Mikäpä sen parempi lopun ajan lohdutus olisikaan kuin rauhallinen pikaisen jälleennäkemisen odotus.

Valtimonkovettumistauti on länsimaissa yleisin kuolinsyy. Sille altistavista sosiaalisista tapahtumista on kuitenkin niukasti tietoa. Yhdysvaltalaiset tutkijat halusivat saada selville, altistaako läheisen menetys sepelvaltimotukokselle (Mostofsky E ym. *Circulation* 2012;125:491). He kar-toittivat 1985:n keskimäärin 62-vuotiaan sydäninfarktipotilaan elämäntilannetta sosiaaliselta ja muultakin kannalta sekä selvittivät tässä yhteydessä, vaikuttaako läheisen omaisen tai muun tärkeän henkilön kuolema sydänkohtauksen uhkaan.

Kuva: iStock

Kuuden kuukauden kuluessa 270 sydäninfarktipotilasta oli menettänyt jonkun tärkeän henkilön. Menetyksistä 19 oli tapahtunut vuorokauden sisällä ennen potilaan omaa sepelvaltimotukosta, 52 viikon aikana ja 135 kuukauden kuluessa. Jos tuoni oli korjannut alle 24 tuntia ennen tukosta, se suurensi infarktiriskin 21-kertaiseksi. Viikon kuluessa vaara oli 6–8-kertainen ja kuukauden sisällä vielä nelinkertainen. Taustatilanne muine riskitekijöineen suurensi hait-

taa. Onneksi absoluuttinen vaara oli kuitenkin pieni, sillä viikossa ”tulppa” iski vain yhteen kolmestasadasta vainajan läheisestä, vaikka muitakin riskitekijöitä heillä oli.

Tärkeän henkilön kuolema lisää sydäninfarktin mahdollisuutta suhteellisesti yli kaksikymmenkertaiseksi seuraavan vuorokauden kuluessa, mutta absoluuttisesti aika harvoin. Silti olisi varmasti onnellista kaikille, jos pitäsimme toisistamme parempaa huolta, vaikkapa lohduttaen tarvittaessa. ■ JP